Ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА-014
назди Донишгоҳи давлатии молия ва
иқтисоди Тоҷикистон бо суроғаи ш Душанбе,
кӯчаи Нахимов 64/14

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Амиров Муҳаммадшариф Савзаевич дар мавзуи «Арзёбии хавфҳои молиявии корхонаҳои саноати хӯрокворӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.07. - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз пешниҳод шудааст.

Фаъолияти молиявии корхонаҳои саноатӣ дар ҳама шаклҳои он дорои шумораи зиёди хавфҳо мебошад, ки оқибатҳои ин фаъолият ва таъсири он ба сатҳи амнияти молиявӣ дар айни замон ба таври назаррас афзоиш меёбанд. Хавфҳое, ки фаъолияти корхонаҳои саноатӣ ҳамроҳӣ мекунанд ва таҳдидҳои молиявиро ба вуҷуд меоранд, ба гурӯҳи махсуси хавфҳои молиявӣ тақсим карда мешаванд, ки дар тамоми «портфели хавфҳои» корхонаҳои саноатӣ нақши муҳим доранд. Афзоиши назарраси таъсири хавфҳои молиявии ба натиҷаҳои фаъолияти иқтисодӣ бо ноустувории муҳити беруна алоқаманд аст: вазъи иқтисодии кишвар, ноустувории бозори молиявӣ ва баъзе омилҳои дигар. Ҳамин тариқ, муайян, арзёбӣ ва мониторинги сатҳи хавфи молиявӣ яке аз вазифаҳои мубрами таҷрибаи менеҷерони молиявӣ мебошад.

Диссертатсияи мазкур, аз рӯи автореферат баҳо дода, ба хавфҳои молиявӣ ва омилҳои пайдоиши онҳо бахшида шуда, арзёбии онҳо таҳқиқоти илмии иловагӣ, коркарди назариявӣ ва таҳлилҳо, ҷорӣ намудани низоми муосири идоракунии молиявиро тақозо мекунад ва дар маҷмӯъ, аҳамияти мавзуи тадқиқот.

Тавре ки аз автореферат дида мешавад, дар диссертатсия мақсад, вазифаҳо, объект, асосҳои назариявӣ ва методологии таҳқиқот равшан ифода ёфта, воситаҳои муҳими ҳалли масъалаҳои саноати хӯрокворӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шудаанд. Мазмуни асосии кор дар муқаддима, се боби аз ҷиҳати мантиқӣ бо ҳам алоқаманд ва хулосаи диссертатсия, ки умуман сохтори дуруст сохташудаи онро тавсиф мекунанд, инъикос ёфтааст.

Аз муқаррароте, ки навоварии илмии диссертатсияро муайян мекунанд, ба андешаи мо, муҳимро таъкид кардан лозим аст:

- таҳлили коррелятсионӣ байни нишондиҳандаҳои асосии фаъолияти молиявии корхонаҳои саноати хӯрокворӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон

гузаронида шуда, омилҳои таъсиррасон ба натиҷаҳо муайян карда шуданд. Бо истифода аз усулҳои эконометрикӣ, модели регрессионии арзёбии фаъолияти молиявии корхонаҳои саноати хӯрокворӣ тахия карда шуд, ки аз нигоҳи эътимоднокӣ барои таҳлил ва арзёбии корхонаҳои мазкур мувофиқи мақсад мебошад.

- дар асоси таҳлил харитаи хавфҳои молиявии корхонаҳои саноати хӯрокворӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон тахия ва пешниҳод шуд, ки дар он хафҳои молиявӣ аз рӯйи дараҷаи таъсири манфи ба нишондиҳандаҳои молиявии корхонаҳои саноатӣ ҷойгир карда шуданд. Харита барои муайян кардани сатҳи хавфҳои молиявӣ, ки корхонаҳои саноатӣ бештар дучор мешаванд, арзёбии ҳудуди намудҳои гуногуни онҳо, муайян кардани талафоти молиявӣ имконият медиҳад.

- стратегия ва самтҳои асосии сиёсати идоракунии ба хавф нигаронидашуда дар корхонаҳои саноати хӯрокворӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо асоснок шудани роҳҳои рушди он тахия ва пешниҳод гардида иборат аст аз қисмҳои зерин: таъсиси шуъбаи идоракунии хавфҳои молиявӣ дар корхона, ҷорӣ намудани низоми идоракунии ба хавф нигаронидашуда, усулҳо ва тарзҳои арзёбии хавфҳои молиявӣ, муайян кардани ҳудуди пазироии хавфи корхона.

Бояд гуфт, ки як қатор тавсияҳои пешниҳодшуда метавонанд дар такмили қонунгузории соҳа, инчунин тавассути Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон бо назардошти манфиатҳои саноати хӯрокворӣ татбиқи амалии худро пайдо кунанд.

Аммо, сарфи назар аз бартариҳо, диссертатсия як катор камбудиҳо дорад, аз он чумла.

-Коркарди нокифояи усулҳои мавҷудаи арзёбии хавфҳои молиявӣ дар корхонаҳои саноати хӯрокворӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон;

-Таҳқиқотҳо масъалаи арзёбии иқтидори истеҳсолии корхонаҳои саноати хӯрокворӣи Ҷумҳурии Тоҷикистонро инъикос накардаанд.

Аммо эродҳои дар боло зикршуда ба баҳои умумии мусбии диссертатсия таъсир намерасонанд, таҳқиқоти илмии мукаммал мебошад, дар асоси таҳлил ва ҷамъбасти маводҳои муҳими дақиқ оид ба масъалаи мубрамӣ асос ёфтааст. Дар маҷмуъ, қайд кардан лозим аст, ки эродҳои овардашуда на он қадар ҷидди набуда, арзиши назариявию методологӣ ва амалии диссертатсияро паст намекунад.

Бо дарназардошти гуфтаҳои боло, хулоса менамоям, ки автореферати диссертатсия номзадии Амиров Муҳаммадшариф Савзаевич дар мавзуи "Арзёбии хавфҳои молиявии корхонаҳои саноати хӯрокворӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон" дар сатҳи баланди илмӣ иҷрошуда

ба талаботҳои КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад ва муаллиф барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисоди аз рӯйи ихтисоси: 08.00.07 – Молия, муомилоти пулӣ ва қарз сазовор мебошад.

Муқарриз:
н.и.и.,професори кафедраи идораи давлатӣ ва
иқтисоди милии Академияи идоракунии
давлатии назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон.,
номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент
Бобоев Олимҷон Бобоевич

Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734003, info@apa.tj, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи. Саид Носир,.33. Тел.: +992 (37) 224-17-86

Имзои д.и.и., профессор Бобоев О.Б-ро тасдиқ мекунам.

Сардори раёсати кадрҳо коргузорӣ ва
корҳои махсуси Академияи идоракунии
давлатии назди Президенти Ҷумҳурии
Ҳамидов Шорух Бозорович